

Tėvynė

LIUVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

No. 30

New York, N.Y. -10001- 1970 m.

63 metai

JAUNIMO KUOPOS SUSTIPRINTI SUSIVIENIJIMUI

STEIGDAMI JAUNIMO KUOPAS SUSTIPRIN-
SIM SUSIVIENIJIMĄ

VEIKLUS LIETUVIŲ JAUNIMAS PLAČIAI
REIŠKIASI VISUOMENINIAME DARBE. NĖRA
ABEJONIŲ, KAD MŪSŲ JAUNUOLIAI, JEIGU
BUS TINKAMAI PASKATINTI. PRISIDĖS
PRIE MŪSŲ SUSIVIENIJIMO VEIKLOS.
REIKIA PADĖTI JAUNIMUI SUARTĖTI SU
MŪSŲ ORGANIZACIJA.

Jau patirta, kad New Yorke, SLA Jaunuolių Komisijos narys Tomas Aleksandravičius rengiasi įkūri jaunuolių kuopą. SLA vadovybė jam pasitiki ir numato, jog jaunuolių nauja kuopa New Yorke tikrai bus įsteigta. Tai neabejotinai suteiks tam tikro gyvumo mūsų organizacijos darbu šiame didmiestyje.

Bet to dar maža. Reikia dėti visas pastangas, kad mūsų jaunuoliai pajustų pareigą dalyvauti vienoje didžiausių ir turtingiausių lietuviškų organizacijų. Ypatingai jaunuoliai turi vertinti mūsų Susivienijimą, kad čia dalyvaudami, jie bendraus kartu su įvairių srovių lietuviais veikėjais ir tuo būdu prisidės prie jungiančio lietuviško darbo.

KIEKVIENOJE DIDENSĖJE LIETUVIŲ
KOLONIJOJE - JAUNIMO KUOPA!

Toks turėtų būti mūsų Susivienijimo veikėjų šūkis šiame vajuje. Juk visur turime tau-

KIEK DABAR LIETUVIŲ KUNIGŲ?

Už Lietuvos sienų šiuo metu esama 772 lietuvių kunigų. Daugiau pusės jų yra gimę Lietuvoje, o likusieji, Kanadoje ar kituos kraštuose. JAV veikia 612 kunigų ir Kanadoje 30.

Pačioje Lietuvoje dabar beliko 863 kunigai, bent tiek jų buvo 1966 metais. Kadangi Lietuvoje dabar kasmet išleidžiama tik labai ribotas kunigų skaičius, o kunigų kasmet miršta, kaip informuota spauda skelbia, apie 30, tai neabejotinai šiuo metu Lietuvoje kunigų skaičius yra gerokai sumažėjęs. JAV lietuviškų parapijų skaičius nuolat mažėja. Dabar dar yra 118 lietuviškų parapijų. Priešus prie šio skaičiaus kituose kraštuose esančias parapijas, o taip pat lietuvių vadovaujamas misijas susidaro 139 lietuviškos parapijos. Lietuviai katalikų dvasininkai skundžiasi, jog ir JAV lietuvių kunigų skaičius yra nepakankamas, kadangi stojančių į dvasinę seminariją jaunuolių skaičius vis mažėja.

tinius ansamblius, o greta to ir daugelį sąjudžių, kur telkiasi lietuviškas jaunimas. Mūsų svarbesnieji veikėjai privalėtų užmegsti ryšius su tais jaunimo sanbūriais. Juk šių jaunuolių tarpe viešpatauja geros ir lietuviškai veiklai palankios nuotaikos.

Čia galim priminti, jog žymusis mūsų veikėjas Mikas Klimas šioje srityje jau pradėjo darbą ir bandys Naujoje Anglijoje lietuvišką jaunimą įjungti į Susivienijimą.

O KAIP YRA CHICAGOJE, DETROITE,
CLEVELANDE?

Ten irgi turim stambius jaunimo sanbūrius ir ten irgi gali būti įsteigtos jaunimo kuopos. Tik reikia pasiryžimo ir sugebėjimo tinkamai išaiškinti jaunuoliams didelę svarbą dėtis į pastovias lietuviškas organizacijas, kurios, kaip mūsų Susivienijimas, praeityje daug nuveikė lietuviškoje dirvoje ir šiandien stipriai pasireiškia, nes remia pačius svarbiuosius lietuvių kultūrinius darbus.

Turėdami daugiau jaunimo, šviesiau žiūrėsime į Susivienijimo ateitį.

NUO ELEKTROS Lietuvoje dažnai žūna vaikai. 1969 m. vaikai iki 15 m. amžiaus sudarė net 26 proc. nuo elektros žuvusių žmonių skaičiaus. (E.)

pakait

LIETUVOJE MYLIMAS MAIRONIS

Lietuvoje išleista V. Zaborskaitės knyga "Maironis" taip greitai gyventojų išgraibstyta, kad ji jau spėjo virsti bibliografinė retenybė. Ta sėkmė susidomėjęs Br. Genzelis, filosofijos mokslų kandidatas, straipsnyje "Studija apie Maironį" pripažino, kad Maironiu šių dienų Lietuvoje visi domisi, kad Zaborskaitė apie poetą ir kunigą pasakiusi viską ką tik galima pasakyti. Beje, Genzelis, vertindamas Maironį, išskėlė, jo nuomone, be galo "svarbią" režimo atžvilgiu, teiginį - esą, Maironis atstovavęs nacionalinį judėjimą, o ne . . . nacionalistinį ir jis, aišku, mylėjęs savo kraštą ir jo žmones. (E.)

* MINNEAPOLYJE nežinomas negras nešė bombas. Viena tų bombų dėl neišaiškintos priežasties sprogo ir negras buvo sudraskytas į gabalus, kad net jo asmens nepavyko nustatyti.

* DARBO DIENOS ilgame savaitgalyje ke-
liu nelaimėse žuvo 550 žmonių.

* ARABAI MAIŠTININKAI, kurie pagrobė keturis lėktuvus ir nusivarė juos į savo kraštus, dabar pareikalavo, kad Sirchanas, senatorius Roberto Kennedy žudikas, būtų paleistas. Jeigu jų reikalavimas bus išpildytas, tai žada paleisti pagrobtus keleivius.

Įspudingai šoka New Yorke tautinio šokių ansamblio šokėjos.

SLA kuopos ir veikėjai siuskit SLA Centru adresu numatomų Susivienijimo nariais

Tėvynė

MISIENINIŲ LIETUVIŲ
AMERIKOS ORGANAS

Lithuanian Weekly

Published Every Friday
by the Lithuanian Alliance of America

JUOZAS PETRĖNAS
EDITOR

ALGIRDAS BUDRECKIS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00

307 WEST 30th STREET
NEW YORK, N. Y. 10001
Telephone LACKAWANNA 4-5529

Entered as Second Class Matter November 28, 1910,
at the Post Office at New York, N. Y., under the Act
of March 8, 1878.

SLA kuopų pranešimai ir skubus raštai redakcijai
reikia siųsti ne vėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio
numeriu išeinant.

Keičiant adresą būtina pranešti senasis adresas ir
nurodyti naujo adresą pašto zonos numerį.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Spaudos žmonių suvaziavimas

Pagarsėjusioje vasarvietėje Sodus, Mich. kurią savo laiku įkūrė nepamirštamas visuomenininkas Juozas Bachunas, rugsėjo 19-20 dienomis šaukiamas spaudos darbuotojų ir radio lietuviškų programų pranešėjų suvaziavimas. Organizatorių pranešimuose sakoma, jog tokio plataus spaudos veikėjų suvaziavimo jau senai nebuvo.

Tiesą pasakius, mes esame įpratę girdėti apie įvairius suvaziavimus, kuriuos šaukia lietuvių stambiosios organizacijos. Tad šis spaudos suvaziavimas gali, patekęs į kitų suvaziavimų virtinę, neatrodyti įspūdingas. Suvaziavimai susirenka, o visuomenė ne visada gerai žino, kas ten buvo kalbėta ir dažnas suvaziavimas nepatraukia didesnio dėmesio.

*****

O tuo tarpu mūsų lietuviškoji spauda reikalauja didžiausio dėmesio ir kas dar svarbiau, yra reikalinga visokeriopos paramos.

Iš esmės atsigrįždami į Amerikos lietuvių spaudos praeitį, galime pagrįstai didžiuliu mūsų laikraščių gausumu, jų darbuotojų išverme ir pasiaukojimui svarbiajam darbui.

Gal čia bus tinkama proga pirminti, kad vieno pirmųjų laikraščių, "Lietuvių Balso" redaktorius ir leidėjas dr. Jonas Šliupas buvo priverstas atlikti visus su tuo laikraščiu susijusius darbus, nuo jo suredagavimo iki nuvežimo, pasidėjus ant pečių pundus, į paštą. O kada ateidavo būtinas laikas pailsėti, tai anasai legendarinis redaktorius, kitos vietos sau neradavo, kaip tik atsigulti ant tų pačių jo pagamintų puslapių, šioji tokį skarmalą pasiklojus.

O toliau, ar buvo geriau? Ne visada ir ne visiems. Kai kas iš laikraščių leidėjų ilgus dešimtmečius dirbdami, spėjo ir namukus įsigyti, bet kiti vargo taip, kaip pats Šliupas. Nemaža mums pasako ir dramatinis Jono Kardoelio gyvenimo finalas, kai reikėjo šauktis aukų ir prašinėti geraširdžius lietuvius sumesti po centą ir po dolerį.

JAV IR PASAULIO LIETUVIAI

* LITUANISTINIŲ paskaitų ištisas ciklas buvo surengtas Melbourne, Australijoje. Tomis paskaitomis daugiausia domėjosi jaunimas.

* RAŠYTOJAS PAULIUS JURKUS paruošė spaudai eiliuotą poemą "Juodvarniai".

* DR. M. ANYSAS jau baigia stambų savo veikalą apie Vytauto Didžiojo darbus ir apie jo palikimą. Autorius naudoja senovinius lotynų kalba dokumentais, vokiečių kronikos užrašais, o taip pat lenkiškais ir rusiškais šaltiniais.

* ANTANO SKĖMOS raštų antras tomas netrukus turi pasirodyti knygų rinkoje. Jame sudėti daugiausia dramos veikalai.

* DAILININKAS J. BAGDONAS spalio 17-24 dienomis Detroite rengia savo kurinių parodą. Ten bus išstatyti tarp kitko visai nauji trys paveikslai lietuvių partizaninės veiklos temomis.

* BALZEKO Lietuvių Kultūros muziejuje buvo išstatyti architektų Jono ir Rimo Mulokų įvairūs projektai, brėžiniai ir foto nuotraukos.

* DIONIZO POŠKOS pagarsėję baubliai traukia plačiosios publikos dėmesį. Tik vienas šiais metais jų pasižiūrėti atvyko 11,000 ekskursantų. Baublius lankė ne tik Lietuvos žmonės, bet būta ekskursijų iš Latvijos, Estijos ir net iš tolimesnių Sovietų sąjungos vietovių, kaip Leningrado, Maskvos, Dniepropetrovsko ir tolimesios Kazachijos.

* NIDOJE veikia labai įdomus muziejus. Jame rodomi šios gražios Lietuvos vietos gamtos pavyzdžiai. Ten esama savotiškos formos medžio gabulų, kurie per daugelį metų gulėdami jūros dugne buvo bangų nugludinti, gintaro reti gabalai, o taip pat žaibų suldytų smilčių vamzdžiai.

*****

Minėtasis suvaziavimas greičiausia stebėklų nepadarys. Veikėjai suvaziuos pasikalbės ir išsiskirstys. Kaip jau patyrę esame, rezoliucijos ne daug pagelbsi.

Ir nelaukiame jokių ypatingai išmintingų rezoliucijų, kurios iš karto visas ligas pagydytų. Bet reikia tikėtis, kad čia susidarys tinkama proga lietuvių visuomenėje sužadinti didesnę meilę ir pagarbą mūsų spaudai.

Šioje šalyje nebuvo laikraščių ir kitokių periodinių leidinių, kurie būtų "taip sau", vienam pasismaginimui leidžiami. Visi mūsų laikraščiai siekė vieno ir to paties tikslo - įžiebtį tautinę savigarbą kiekvieno lietuvių širdyje, o taip pat jautriausiu būdu atsiliepti į aktualius mūsų tautiečiams čia ir anoje Atlanto pusėje - senoje tėvynėje Lietuvoje pasireiškiančias negeroves.

Spaudos darbuotojų suvaziavimas yra viena svarbiųjų pastangų sustiprinti tautinį darbą. O šioje srityje visais laikais pirmavo lietuvių spauda, tebėra aktyviausia: šiandieną ir bus ateityje. Šis nusimanymas tegu lieka spaudos darbo pagrindu.

Tėvynė 2,

* DRAMATURGO PETRO VAIČIŪNO 80 metų gimimo sukaktis paminėta Vilniuje. Valstybinėje bibliotekoje buvo paroda, o susirinkimuose buvo daromi pranešimai apie P. Vaičiūno kurybą.

* VILNIAUS LIETUVIŲ suvaziavimas šaukiamas spalio 9-11 dienomis London, Ont. Kanadoje.

* PR. BALTUONIS, kuris pasižymėjo medžio šaknų skulptūromis, yra pakviestas į Montrealio parodą, kur bus išstatyti jo žymesnieji kuriniai.

* BOSTONO LIETUVIŲ Piliečių draugijos susirinkime A. Andriūšis paskelbė, kad šios draugijos narių tarpe yra net 175 nariai, kurie draugijoje išbuvo nemažiau 25 metų. Šiems nusipelnusiems nariams pagerbti draugija ruošia spalio 11 dieną bankietą. Taip pat ten bus paminėta ir šios draugijos 70 metų veiklos sukaktis.

* JONAS ŠAIKUNAS, kurs vienu metu buvo Kauno pašto viršininkas, neseniai mirė Bostone.

* KOMPOZITORIUS BALYS DVARIONAS už savo kurinį-dainą "Žemės balsas" Vilniuje gavo premiją.

* ONA IR LEONAS STASIULIAI iš Miami, Fla. šią vasarą paminėjo savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Prieš išvykdamis gyventi į Floridą, jie ilgai gyveno Bostone, tad šia proga jie gavo iš Bostono draugų ir bičiulių daug sveikinimų.

* SIBIRO LIETUVIAMS radio programos iš Manilos sekmingai siunčiamos. Jų pagaminimu rūpinasi visa eilė lietuvių kultūrininkų jų tarpe Romas Kezys, Petras Viščinis ir kt.

* PRANAS ČEPĖNAS parengė 600 puslapių knygą "Lietuvos Universitetas", kuri netrukus turi pasirodyti.

* INŽ. JUOZAS TIŠKUS aplankė savo artuosius Hartforde ir taksi važiuodamas į autobusų stotį, staiga susirgo. Atvykus į stotį jis jau buvo negyvas.

* "AŽUOLIUKAS" tokiu vardu Vilniuje veikia jaunų berniukų choras, kuris turi didelį pasisekimą.

* KUKURŪZAI - KORNAI Lietuvoje pasirodo gerai auga. "Draugystės" kolchozas užsėjo kornais didžiulius plotus, net 60 hektarų. Ir ten kornai užderėjo puikiai, išaugdami iki pusketvirto metro.

* BIRŽŲ GIMNAZIJOS 50 metų sukaktuves rengia Chicagos veikiantis Biržėnų klubas. Šis minėjimas turi įvykti spalio-October 3 d. Chicago Savings and Loan banke. Kviečiami dalyvauti pirmoje eilėje Biržėnų gimnazijos buvę mokiniai, o taip pat ir visi biržiečiai. Minėjimo Programą atliks Biržėnų gimnazijos auklėtiniai.

Vasaros laikas patogiausias SLA Vajaus darbui

Greitai atsiliėpkit į SLA Vajaus Komisijos kvietimą. Naujų narių įrašymo paskelbtos taisyklės veikia tos pačios ir organizatoriai gali naujus narius įrašyti. O jų įrašytieji nauji nariai bus įskaityti į SLA Vajų, kurį dabar paskelbė SLA Vajaus Komisija. – Gerbiamieji SLA Veikėjai, laukiame Jūsų palankumo. Siųskite naujų narių aplikacijas tokia pat tvarka, kaip buvo iki šio laiko!

MIKAS KLIMAS

Kas pažįsta pastarųjų dviejų dešimtmečių mūsų Susivienijimo veiklą ir kas šiais laikais dalyvavo SLA Seimuose, gerai pažįsta Miką Klimą ir žino kokios reikšmės turi jo veikimas mūsų organizacijoje.

Iki šiam laikui Mikas Klimas buvo vienas centrinių organizatorių ir plačiai pasireiškė savo sugebėjimais. Dabar jis yra vienas iš žymiausių veikėjų, kuris turi didesnės apimties įgaliojimus naujų narių įrašyme. Jisai, kaip generalinis organizatorius gali įrašyti naujus narius į bet kurią SLA kuopą, o visų kuopų valdybos, ypač finansų sekretoriai privalo su juo kooperuoti ir pagelbėti jo nelengvame darbe.

Mikas Klimas pastaraisiais metais daugiausia veikia Naujoje Anglijoje o taip pat New Yorke ir jo plačiose apylinkėse.

Mikas Klimas jau visą eilę metų pirmąją SLA organizatorių tarpe ir su jo darbo rezultatais šiuo tarpu niekas nesusilygina.

Ypačingą dėmesį Mikas Klimas teikia jaunimui ir yra pasirengęs tartis su tautiniais ansambliais ir šiaip jaunimo sanburiais dėl jų įstojimo į Susivienijimą.

Tikimės, jog lietuviškoji visuomenė ir ateityje rems mūsų pasižymėjusį veikėją, kaip iki šio laiko jį paremdavo. O garbingam darbuotojui lietuviškoje dirvoje Mikui Klimui linkime geriausios sėkmės.

Pittsburgh, Pa.

ŽEMĖS ŪKIO PARODA PITTSBURGHE

Jau 33 metų Allegheny County-Apskritis, į kurį įeina ir Pittsburghas kas met, South Parke, rengia žemės ūkio ir Gyvulininkystės Parodą.

Šiomet tokia paroda prasidėjo Rugsėjo 3 dieną ir buvo baigta Rugsėjo 7-tą dieną. Parodą atidarė County Commissioner Hon. L.C. Staisey.

Programą pravedė žinomas artistas Arthur Godfrey. Parodos komitetas buvo sudarytas iš žinomų valdžios pareigūnų, žemės ūkio žinovų ir pasižymėjusių visuomenės veikėjų. Jų tarpe buvo ir SLA prezidentas Povilas P. Dargis.

Parodoje buvo išstatyti įvairiausi žemės ūkio produktai. Buvo ir lietuvių ūkininkų produktai, Stankuno bičių medus ir Aleksandriūno daržovės ir vaisiai. Gražų vaizdą sudarė įvairūs veisliniai gyvuliai, o jų buvo visokiųjų.

Vakarais vykdavo įvairūs rengimai. Tautinės grupės išpildė šokių programas. Parodą lankė tūkstančiai žmonių. Teko parodoje susitikti labai daug ir mūsų tautiečių.

“Buvęs“

JULIJANA ANDRIULIONYTĖ EUROPOJE

Pittsburgho žymi veikėja ir SLA Moterų Kuopos pirmininkė Julijana Andriulionytė su Duquesne Universiteto Tamboricų dainininkais išvyko koncertuoti į Europą. Mūsų Julijana turi gražų balsą ir tuo mes lietuviai didžiuojamės. Ji visada savo darbu ir dainomis prisideda prie lietuviškų parengimų. Linkime jai gero pasisekimo Europoje.

“Bičiulis“

BROCKTONO ŽINIOS

LIAUDIES MENO PARODA BROCKTONO LIETUVIŲ BAKUŽĖJE.

Šiais metais kaip ir anksčiau Brocktono Lietuvių Bakužė, bus atidara Brocktono rudeninės parodos metu, rugsėjo 19 iki 26 dienomis.

Šalia gausios ekoponatais liaudies meno parodos, šiais metais bus turiningas skyrius, vaizduojantis komunistų vykdomą genocidą Rusų okupuotoje Lietuvoje.

Visų kitų tautybių nameliai jau susilikvidavo arba užkaltais langais, tik Lietuvių Bakužė, ALT'O ir Brocktono visuomenės pastangų dėka išsilaikė ir kasmet gausiai lankoma ne tik saviškių, bet ir svetimtaučių.

Ir šiais metais vesuomenė yra kviečiama gausiai atvykti į parodą tuo įrodyti, kad mes jautriai vertiname tautinius reikalus.

A.L. BENDRUOMENĖS BROCKTONO APYLINKĖS RUDENINIS BALIUS

Įvyks šeštadienį, spalio 10 dieną Sandaros salėje 30 Intervale St. Brocktone.

Bus puiki vakarienė su išgėrimu, veiksmas, galėsite išbandyti savo laimę turtingoje loterijoje.

Šokiams gros Naujojoje Anglijoje pagarsėjęs, dainuojantis R ir M orkestras iš Worcesterio.

Bankieto pradžia 7:00 val. vakare.

Bilietus iš anksto galima įsigyti pas Valdybos narius.

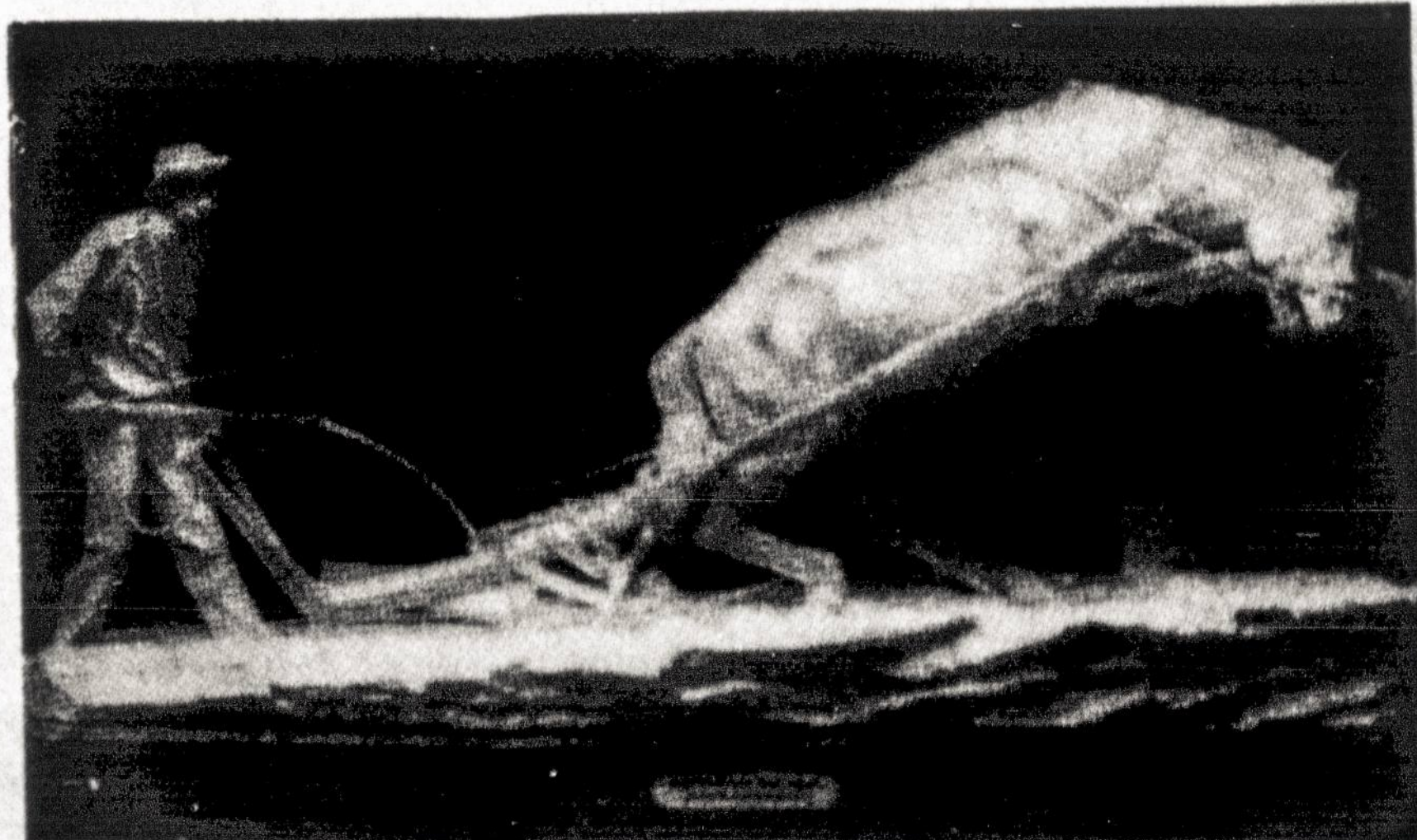
Seni ir jauni kviečiami atsilankyti, gera nuotaika garantuota. P. Jančiauskas

Šiais metais JAV įvyko net 700 miško gaisrų, kurie padarė milžiniškus nuostolius.

* AMSTERDAME, Olandijoje tris dienas užtruko gatvių kovos tarp policijos ir hapių, kurie pasipiktino policijos patvarkymu, kad jie naktimis nemiegotų žuvusiems karo lauke paminklo papėdėje. O tasai paminklas kaip tik yra priešais karališkąjį dvarą. Kovose buvo naudojami įvairūs daiktai, stiklo bonkos, plytos, akmenys, o iš policijos buvo paimtos ašarinės bombos. Ir jaunuolių ir policininkų tarpe esame sužeistų.

* VIETNAMO KARO lauke šiuo metu Amerikos kareivių yra mažiau negu 400 tūkstančių. Šis sumažėjimas pasiekė 1967 metų lygį.

* NEW YORKO valstija dabar turi du su puse bilijonų dolerių skolų, šios skolos pastarųjų trejeto metų bėgyje padvigubėjo. Skolos daromos įvairiems naujiems projektams vykdyti.

Tėvynė 3

Gana to jungo! - Pagarsėjusi Petro Rimšos skulptūra

Švenčionių krašto idomybės

(IŠ PRAEITO NUMERIO)

O jau vynius darė medinius, ypač kluono ar tvarto. Senelis, pamenu, pasakojo, kai praėjusio šimtmečio vidury pasklido kalbos, kad pro Švenčionėlius ties geležinkelį, tai netikėjo nieks. "Geležinį kelią" - stebėjosi.

- "Iš kur tiek geležies paims? Toks brangumas". O kiti dar taip samprotavo: "Jeigu jau kas kada ir padarytų geležinį kelią, tai nežinia dar, kas iš to išeitų. Negi ant lauko geležį paliktų...- išvogt, išstampys kaip maitai! Oho, geležis". O nutiesė, ir neužilgo...

Žiūri į Ig. Šilkinio gausius eksponatus ir galvoji, kad jam sekasi: senų daiktų, tur būt, pilna apylinkė - tik rink. O vienok labai sunku šiandien aptikti retą daiktą.

- Ale kai mane žino, tai vienas kitas ką retesnio radęs, ima kartais ir atneša. Prieš kelerius metus žvejai viename miško ežerėlyje tinklais ištraukė keistai susiraizgiusią, žmogaus rankų išgrąžintą šaką ar šaknį. Pasirodo, rečiausias daiktas - kriulė. Kitą kartą nė nesitiki nieko, o imi ir užklumpi įdomų dalyką. Šitai kaimyniniame kaime lankdamasis, pastebėjau, kad mano pašnekovas skustuvą galanda į labai neįprastą plokščią akmenį. "Parodyk tu man, į ką čia britvą pustai", - sakau jam. Žiūriu - gi kitoje pusėje egiptietiški hieroglifai. Kaip, iš kur jie čia atsirado, - iki šiol nesuprantu. Rodžiau, nuvežęs į Vilnių, akademiijoje - irgi negali paaiškinti.

- O štai anais metais sužinojau, kad Ešerynėje ardomas senas dvarnamis. Tokiais atvejais jau aš ir einu, stypsau, laukiu. Taigi ir šiuo kartu nuėjau, dairausi. Žiūriu, padaryta lentyna iš neįprastai storos "dilios". Kažkokios skylės, gale grandys. Geriau pasižiūrėjus, paaiškėjo, kad tai baudžiauninkų plakimo suolas! Išlikę įtaisymai priišti rankom ir kojom. Iš seno žinoma, kad iki 1860 m. tame dvare gyveno be galo žiaurus ponas Orda. Tai ir bus, matyt, jo palikimas. Dabar tas suolas Vilniaus etnografiniame muziejuje.

Daug vertingų eksponatų, Ig. Šilkinio surastų, saugoma Vilniaus ir Kauno muziejuose. Gi seniausiu Švenčionių krašto muziejumi tenka laikyti patį Ig. Šilkinio palėpės. muziejų. O kada po karo kūrėsi Švenčionių kraštotyros muziejus, tai į jį Ig. Šilkinis atidavė daugiau tūkstančio eksponatų. Švenčionyse saugomi iš Santakos gauti labai reti ir įdomūs daiktai. Tarp jų - vietos kalvių piūklas, 1831 ir 1863 metų sukilėlių nukalti ginklai, tų ginklų kalyklos dumplės, įvairūs dokumentai, seni žemėlapiai, daug retų knygų, penki senų laikraščių iškarpu apie Švenčionių kraštą aplankai ir kita.

Ig. Šilkinis ne tik fotografuoja, daro nuotraukas, bet nuo seno domisi ir fotografijos istorija. Kada jis dar dirbo "Strauso" fimoje, buvo pažįstamas su kažkokiu Burbleku. Pastarasis domėjosi fotografijos istorija, vedė dienoraštį. Tas dienoraštis vėliau atsirado Ig. Šilkinio rinkiniuose. Ten yra aprašyta, kaip 1844 m. viename Vilniaus kemošiuje pasirodė žmogus. Jis vikniai manipuliavo fotoaparatu ant trikojo, priešais drobę su Bulonės mišku statė, fotografavo smalsuolius, darė nuotraukas. Tai buvo pirmas fo-

čia eksponuojamas Ig. Šilkinio surastas kaplys. Pracitame šimtetyje, siaučiant Maldžiūnuose cholera, policija jį naudojo laidojant numirėlius, kuriuos su lovom veždavo prie duobės, o patalynę čia pat degindavo. Iki šiol kaimo gale stovi šis šiurpus kapas.

- Labai daug brangių eksponatų atidaviau Švenčionims. Išvežė sunkvežimiu, o man likos labai liūdna. Tik tada pamaciau, ko netekau. Ilgai vaikščiojau, galvojau... Pradėjau pamažu rinkti iš naujo.

Bet ir dabar pas Ig. Šilkinį ankšta nuo eksponatų. Jų tarpe yra labai retų. Štai lazda-padėjėja:

- Pirmojo pasaulinio karo metu kraštą nusiaubė badas. Žmonės eidavo net už Švenčiosios upės, kur galima buvo gaut grūdų. Iš ten ant pečių alkstantiems savo vaikams pamešdavo. Oi sunkumėlis neišpasakytas buvo laikų. Kiek gi žmogus, išsvargęs, išbadėjęs, galėjo panešti ant nugaros tokį kelią. Ale vis tiek nešė. Tai ot, turėjo sau lazda-padėjėją. Paprastą lazda, kurios viršuje prie galo prikalta nedidelė lentelė. Pastatydavo tokią lazda po maišu, atsiremdavo lyg į stalėį ir kiek pailsėdavo. Vėl paėina, pailsi, atrėmęs maišelį į lazda-padėjėją. Kitaip negalima - nusimesi našta ir neužsikelsi vienas, - jėgos nebuvo. O eit teko pavieniui, slapstantis, dažnai mišku, nes pastebėję okupantai atimdavo. Ak, ir apmaudu gi būdavo, nors numirk, atnešus šimtą kilometrų, netekti tos pačios grūdų riekškučios, - atsidusdamas nutyla senukas.

Eksponatai palėpėje, kambariuose. Net aplink namus, pasvimėje matyti senų daiktų. Rinko, rinko senukas, tempė daiktą prie daikto, bet ne visada džiaugėsi, būdavo ir nesėkmių. Štai prasidėjo karas. Gaila namų, gaila tvarto. Ig. Šilkinio turtas neįprastas, O čia dar okupantų įsakymai, draudimai. "Radus ginklą - sušaudymas". Pas Ig. Šilkinį jų visokių daugybė.

- Kas ten supras, kas ten klausys, manau. Pradėjau skubiai slėpt. Ne vien ginklus slėpiau - viską. Nebuvo kada nei apgalvot, nei užsirašyt. Daug ko iki šiol nesurandu - primiršta.

Senukas Ig. Šilkinis ne tik muziejininkas, bet savo apylinkės istorikas, metraštininkas, stebėtojas. Daug skaito. Jo didžiulė biblioteka, fotoalbumai, dienoraščiai. Prieš karą visą laiką jis buvo Švenčionėlių apylinkių statistikos korespondentu, už gerą darbą gavo padėkų.

- Kai ką užrašau, daug ką nufotografuoju...

tografas Vilniuje, kažkoks prancūzas Gerardas Dore. Sensacinga buvo pradžia. Vieni žavėjosi, davatkos, vienuoliai skelbė, kad čia velnio išmonės.

Neužilgo Vilniuje atsirado ir sėslus fotografas, kažkoks Mendelsonas. 1860 m. Vilniuje buvo jų jau trys. Pastarųjų klientu buvo ir Vl. Sirokmlė.

Iš gausių albumų įsitikiname, kad ir Ignas Šilkinis visą gyvenimą kaupė fotokromiką. Daug pats fotografavo, rinko, pirkto iš kitų. Ir ko tik nepasakoja Igno Šilkinio nuotraukų rinkiniai. Čia ir geležinkelio tiesimas, ir katastrofiški upės išsiliejimo vaizdai, ir numuštas lėktuvas guli miške.

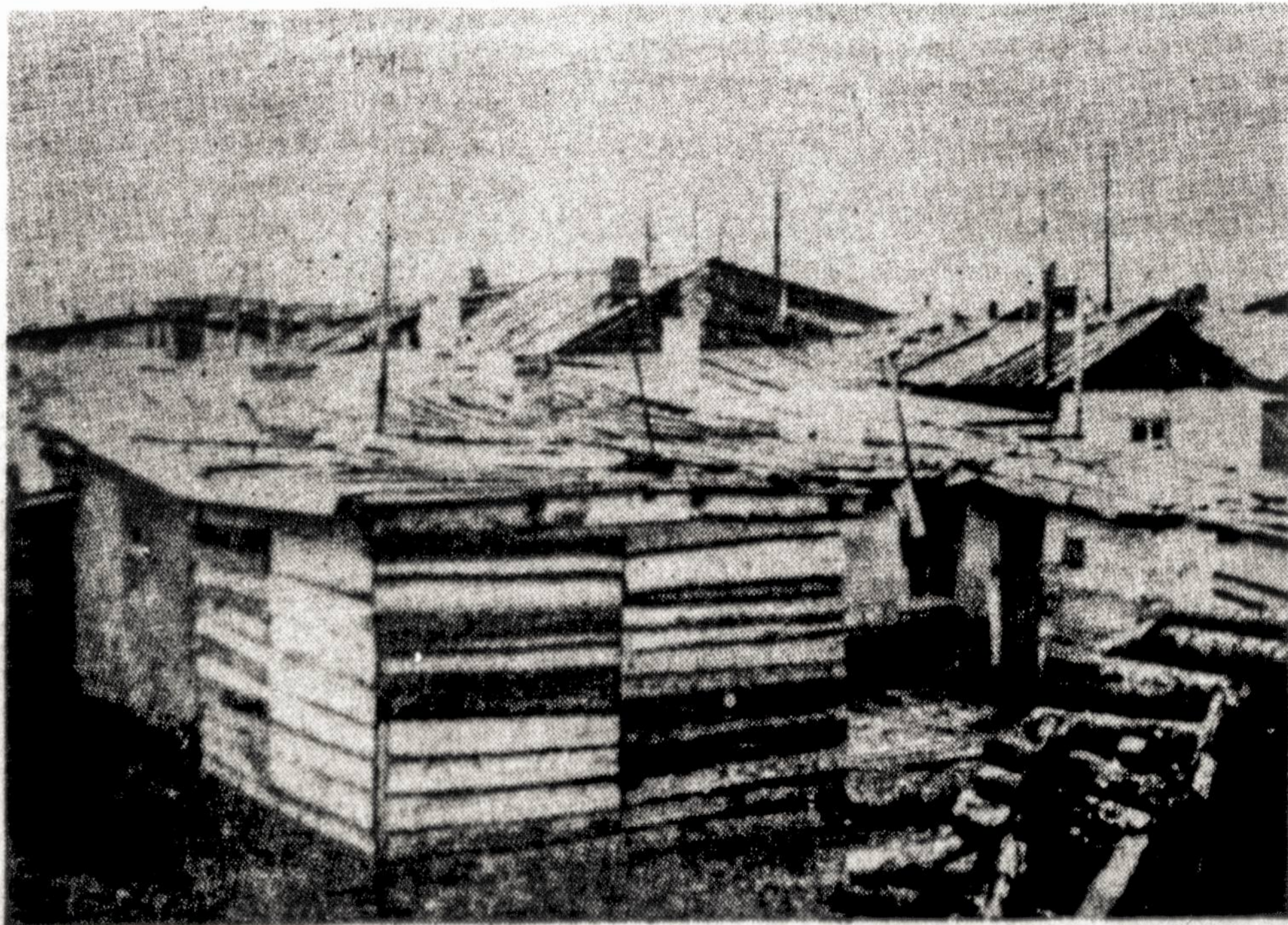
Ig. Šilkinis žino savo krašto ir apylinkių istoriją, akylai stebi dabartį, lygina. Žavisi ir džiaugiasi gerais pakitūmais žmonių gyvenime, gamtoje.

Sėdime prie stalo su senuku. Stovi radio imtuvas, maitinamas žibalinės lempos. "Bus tikriausia eksponatas muziejui", - pamaniau, Dar pasėdėjome tyliai...

- Oo! Nevisada kad ir mūsų nuošalioje Santakoje buvo tylu, - vėl į tolimą praeitį nukrypsta jis, - Pamenu, buvau mažas. Mano dėdė čia skaitėsi nemažu viršininku - jis turėjo suskaičiuoti visus sielius, kurie Lakajos upeliu ėjo iš Labanoro girios. Upę kartais būdavo "užrakina" ir išvažiuoja turgun. Vakare grįžta, o čia gal keturiasdešimt sielių, pilna žmonių. Sekmadieni pas mus irgi mėgdavo dienoti sielininkai. Prisišklausiau iš jų pasakojimų, dainų.

Ir paskutinis klausimas Ignei Šilkinii: - Kam visa tai darai tėvai? Juk nelengva, yra daug savų rūpesčių. Be to ir išlaidos...

- Nežinau, kaip čia paaiškinti, - garsiai galvoja senukas. - Man rodo, negalima leisti, kad mūsų akyse žūtų vargingos praeities liudininkai, atsiminimai...

Tėvynė 4

"RŪMAI", kuriuose gyveno tolimajam Sibiran išromėjusi lietuviai, atlikę "bausmę" priverstos darbu stovyklose ir paleisti į "laisvę".

SLA PILD. TARYBOS SUVAŽIAVIMO PROTOKOLAS

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS PRIEŠSEIMINIO SUVAŽIAVIMO,
IVYKUSIO 1970 M. BIRŽELIO 20-21 DIENOMIS
HOTEL COMMODORE, NEW YORK, N.Y.

Ivyko dvi mažos nelaimės, už kurias dar neatsilygino kaltininkai. 1970 m. kovo mėn. kaimyno, parking lot savininko tarnautojas per apsilėidimą išgriovė plytinį stulpą prie SLA namų angos. Remontai kainavo \$ 175.00, kuriuos atliko Ray contractors.

Langų valytojas sudaužė stiklinį užtvartą (vent) prie vieno lango. Naujas užtvartas kainuos \$ 8.50.

S.Gegužiui įnešus, E.Mikužiūtei parėmus, Nuosavybių komisijos raportas buvo vienbalsiai priimtas ir atlikti darbai ratifikuoti.

19. Jozefina Mileriūtė referavo Imigrantų komisijos raportą. Adv. Bredes papildė raportą, pranešdamas, kad kongresininkas Peter Rodino išskėlė imigracijos įstatymui modifikuoti bilių, kuris siūlo naujesiems ateiviams lengvatas.

Dr. Biežiui įnešus, A.Budreckiui parėmus, Imigrantų komisijos raportas buvo vienbalsiai priimtas ir jo darbai ratifikuoti.

20. Dr. Biežis pateikė Moksleivių komisijos raportą, pranešdamas, kad Čikagos universitetas įvedė lietuvių kalbotyros katedrą. Jisai siūlė duoti stipendijas norintiesiems lituanistiką studijuoti Čikagos universitete.

E.Mikužiūtei įnešus, S.Gegužiui parėmus, Moksleivių komisijos raportas buvo priimtas ir ratifikuotas.

21. Buvo įnešta ir nutarta, kad dr. M.J.Viniko Fondo klausimas bus įrašomas į darbotvarkę tik tuomet, kada kils reikalas.

22. Sekretorius A.Budreckis davė išsamų raportą apie SLA kuopų ir narių stovį. Šis klausimais dar pasisakė dr. Biežis, prezidentas Dargis, E.Mikužiūtė ir J.Mileriūtė. Pateiktos informacijos buvo Pild. Tarybos priimtos dėmesin.

23. Sekretorius Budreckis pateikė raštu Organo Tėvynės raportą:

Organo Tėvynės Reikalai

Tėvynės bėdos iš tikrųjų prasidėjo nuo 1969 m. vasaros. Mūsų Inter-type linotipo mašina pradėjo dažnai gesti ir lūžti. Raidžių matricos nusidėvėjo. Dažnai išspausdintas laikraštis buvo neišskaitomas dėl sumaišytų ar supeiziotų raidžių. Pataisymų-remontų kainos ir išlaidos nuolat kilo: kas mėnesį reikėdavo po \$ 100-170 mokėti už pataisymą. Švino kainos taip pat kilo: pavyzdžiui, iki 1969 m. spalio mėn. švinas kainavo \$ 30.81 už devynis centnerius, o po to pakilo iki \$ 54.00. Sakoma, jog po naujų metų dar 20% pakilsianti 9 centnerių kaina.

Linotipininko Domo Peniko staigi mirtis 1969 m. gruodžio 1 d. pribagė visas galimybes linotipu surinkti Tėvynę. Nėra lietuvių linotipininkų New Yorke ar New Jersey, kurie sutiktų pas mus dirbti už tokį atlyginimą. Visi lietuvių kilmės linotipininkai priklauso spaustuvininkų unijoms ir gauna po \$ 250.00 ar daugiau į savaitę algos. Tokio atlyginimo negauna mūsų sekretorius sudėjęs kartu su redaktorium.

Reikėjo įsigyti ofseto mašinas Tėvynei spausdinti ir paruošti lietuvių ofsetininkę. Dar 1969 m. spalio mėn. buvo pasiteirauta, kurios mašinos mūsų reikalams labiausia tinka. Buvo sustota ties Varityper mašinomis. 1970 m. sausio 5 d. buvo įsigyta Varityper kompozitorius, antgalvių mašina, juostelės, popierius ir kita reikalinga medžiaga už \$ 7,597.90. Taipogi įrengus nuosavą ofseto operaciją, buvo patirta, jog dar reikia Light table, linijūtės, trikampio ir kitų braižybos įrankių, daugiau popierio ir juostelių. Viso prisiėjo įsigyti papildomų reikmenų už \$ 204.36.

Pasamdėm Birutę Kidolienę surinkti laikraščio rankraščius. Ji lankė Varityper ofsetininkų kursų, 1970 m. vasario 2-9 d.d. Tuo tarpu Tėvynę svetur surinkome ir išspausdinome. Ponia Tysliavienė surinko septynis Tėvynės numerius (1969 m. gruodžio 24 d. numerį ir 1970 m. sausio ir vasario mėn. numerius). Tėvynės 1970 m. septintąjį numerį patys surinkome.

Spausdinimas ofsetu, truputį pigiau kainuoja kaip linotipas praeitą rudnį, nes mes patys nedarome foto klišių ir nespausdiname laikraščio. Taip pat mums brangiai kainuoja ekspedicija, nes ekspeditorius reikalauja daugiau pinigų. Ekspedicijos išlaidos sumažėtų iki trečdalis dabartinių išlaidų, jei įsigytume atremontuotą laikraščio adresografa.

S. Gegužiui įnešus, J. Mileriūtei parėmus, Tėvynės raportas buvo priimtas ir atlikti darbai ratifikuoti.

24. Sekretorius A. Budreckis pareferavo apie terminuotos apdraudos klausimą. Problema glūdi tame, kad dabar išduodame naują terminuotą apdraudą tik iki 50 metų amžiaus. Kas darytina su turinčiais terminuotą apdraudą nariais, kurių terminai pribresta, jie amžiumi peržengę 50 metų ribą? Šiuo klausimu pasisakė sekretorius, išdininkė, prezidentas ir daktaras kvotėjas. Buvo nutarta atidėti šitą klausimą iki sekančios dienos, kada sesijoje dalyvaus aktuaras R.E. Bruce.

25. Dr. Biežiui pareferavus, Pildomoji Taryba pasisakė dėl galimybių nariams savanoriškai perversi kolektyviai savo dividendus į Tautinę Fondaciją. Išdininkė Mikužiūtė sugestionavo kuponu būdu Tėvynėje SLA narių atsiklausiti, ar jie sutiksių paaukoti savo dividendus Tautinei Fondacijai ar norį atsiimti savo dividendus. Buvo nutarta palikti klausimą atviru ir leisti Seimui pasisakyti vienaip ar kitaip šiuo klausimu.

26. Sekretorius A. Budreckis pareferavo N2 ir V2 apdraudų pratesimo klausimu. Matyt, kad kaikurie nariai, baigę išmokėti savo N2 ar V2 mokescius, nori dar primokėti duokles ir padidinti savo apdraudų sumas, uždirbdami nuošimčius. Taip pat kai kurie N-2 ir V-2 klasės nariai atsisako toliau mokėti mėnesines duokles Susivienijimui. Kas darytina? Buvo perskaityti aktuario laiškai šiuo reikalu. Po to, Pildomoji Taryba pateikė savo opinią ir pavedė šį reikalą Prezidentui ir Sekretoriui tvarkyti pasitarus su aktuaru.

27. Prezidentas P.P. Dargis antrąją Pildomosios Tarybos suvažiavimo sesiją uždarė 7 val. vak., paskelbdamas, kad trečioji sesija prasidės rytoj, 10 val. ryto toje pačioje vietoje.

TREČIOJI SESIJA

SLA Prezidentas Povilas Dargis Pild. Tarybos suvažiavimo trečiąją sesiją atidarė 1970 m. birželio mėn. 21 d., 10 val. ryto Commodore viešbuty, New York, N.Y.

28. Prez. P.Dargis paprašė sekretoriaus A.Budreckio atlikti Pild. Tarybos vardošaukį. Atlikus vardošaukį paaiškėjo, kad šioje sesijoje dalyvauja šie nariai, kurie sudaro kvorumą:

P.P.Dargis, prezidentas, S.Gegužis, viceprezidentas, A.Budreckis, sekretorius, E.Mikužiūtė, išdininkė, S.Bredes, izdo globėjas, J.Mileriūtė, izdo globėja ir dr. S.Biežis, daktaras kvotėjas.

Taip pat dalyvauja Skundų ir Apeliacijų Komisijos pirmininkas Aleksandras Chaplikas.

29. Sekretorius A.Budreckis perskaitė Rūtos Jokubaitytės prašymą stipendijos. Dr. S.Biežiui įnešus, J.Mileriūtei parėmus, Pildomoji Taryba vienbalsiai nutarė patenkinti Rūtos Jokubaitytės prašymą ir jai suteikti \$ 300.00 stipendiją iš SLA Moksleivių Fondo.

30. Sekretorius A.Budreckis perskaitė Vinco Kudirkos šeštadieninės mokyklos Elizabete prašymą ir SLA 3 kuopos rekomendaciją tuo reikalu. Dr. Biežiui įnešus, S.Gegužiui parėmus, Pild. Taryba nutarė užgirti prašymą ir rekomenduoti Seimui, kad \$ 100.00 būtų paskirta Elizabetei šeštadienei mokyklai iš Tautiškų Centų Fondo.

31. Sekretorius A.Budreckis perskaitė Manyland Books Inc. prašymą. Pildomoji Taryba pavedė sekretoriui pranešti Manylando leidyklai, kad šiuo metu nėra galimybių patenkinti prašymo.

32. Sekretorius A.Budreckis perskaitė Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus prašymą. Pild. Taryba nutarė pavesti SLA sekretoriui pranešti Balzeko Lietuvių Kultūros muziejui, jog šiuo laiku nėra galimybių patenkinti prašymo.

Kadangi aktuaras R.E.Bruce prisistatė posėdžiui, Prezidentas Dargis paskelbė penkių minučių pertrauką.

33. Following a brief intermission, the Executive Board of the Lithuanian Alliance of America resumed its third session. In attendance were the following:

Paul P.Dargis, president; S.Gegužis, vice-president; A.Budreckis, secretary; E.Mikuzis, treasurer; S.Bredes, trustee; J.Miller, trustee and Dr. S.Biezi, chief medical examiner.

The Chairman of the Committee on the State of the Alliance, Grievances and Appeals, Mr. A.Chaplikas, as well as the actuary, Mr. R.E.Bruce, also attended the meeting. The President introduced Mr. Bruce to the meeting. Mr. Bruce consented to give his opinion and advice on technical matters which will be raised in the course of the meeting.

34. The Secretary raised the question of what is to be done with senior members whose term insurance will soon terminate. Alternate solutions were offered by the Executive Board: a) offer non-medical insurance as a continuation of present policy, b) give credit and backdate new insurance to date of issuance, c) substitute whole life insurance for present time insurance. The actuary explained the merits of each proposal.

Miss E.Mikuzis moved that the matter of term insurance for senior members be left to the President and Secretary to determine, in consultation with the actuary. Miss Miller seconded the motion. The motion was unanimously adopted.

Tėvynė 5.

SVEIKATOS SKYRIUS

ŠI SKYRIŲ VEDA SVEIKATOS KOMISIJA:

Dr. Petras Zalatoris

Dr. A. Gussen

Apie miegą,

Rašo dr. Petras Zalatoris

Iš patyrimo kiekvienas žinome, kad miego yra nepaprastai svarbus žmogaus sveikatos. Esame kartais labai išvargę, bet kai išsimiegame, tai labai gerai jaučiamės.

Žmogaus organizmas taip sudarytas, kad miego metu didieji mūsų raumenys išjungiami, o lieka veikti tik tai, kaip kurei vidaus organai.

Miego metu akys užmerktos, rankų ir kojų raumenys nereikalauja daug energijos, bet viduriai ir kiti organai tebeveikia. Teisybė, jų veikimas daug silpnesnis, bet jis atlieka savo paskirtį.

Kada žmogus užmiega, tai jo raumenys pailsi o nervų sistema atsigauna. Darbo, nemigos, rūpeščių ir galvojimo metu mūsų nervų sistema pavargsta ir miego metu ji papildo savo energiją ir vėl sustiprėja. Anksčiau žmonės neteikdavo didelio dėmesio miegui, o dabar daugelyje pasaulio šalių mokslininkai spe-

cialistai studijuoja miegą. Jie išaiškina, kad sapnuoja ne tik žmonės, bet sapnuoja šunys, katės ir kiti sutvėrimai.

Miegas labai svarbus žmogaus energijai atstatyti, ypač jei reikalingas nervų sistemai sustiprinti. Jei turime stiprius nervus, tai tada gerai veikia ir kitos mūsų kūno dalys.

Kiek žmogus miego reikia, sunku nustatyti, bet šitokį dalyką geriausiai gali patirti suaugęs žmogus. Mano apskaičiavimas sako, kad turėtume miegoti kasdien 8 valandas, bet gali užtekti ir 7 valandų. Mazieji vaikai turi miegoti ilgiau, po 10, 12 ir net 14 valandų bet bet suaugusiam žmogui reikia mažiausia 7 valandų. Yra žmonių, kurių baterijos pasikraunamos greičiau, sakykim per 6 arba net 5 valandas, bet daugumai reikia 8 val. Tai priklauso ir nuo nuovargio, maisto, dvasinės būklės.

Reikia miegoti ramiai, kad kiti netrukdytų, nesidaužytų, be reikalo nepažadintų. Kai organizmas pailsėjęs, tai jis pats prabunda. Tada geriausia žmogus iančiasi.

(ATKELTA IŠ 5 PUSL.)

35. The actuary explained that the trend in commercial and fraternal insurance is toward non-medical contracts. He also pointed out that the Lithuanian-Americans are noted for longevity, as is borne out by the mortality experience of the LAA. On the motion by A. Budreckis, seconded by E. Mikuzis, the Executive Board unanimously decided to raise the age limit for non-medical insurance to 55 years.

36. The Secretary gave a report on the matter of dividend payments. A significant number of members have not cashed their dividend checks. As a result, almost all of the outstanding checks were stale-dated by Girard Bank. On the recommendation of the Secretary, the Executive Board decided to: 1) reconcile the dividend checks, 2) notify the Girard Bank that the outstanding checks are cancelled, 3) notify the lodge officers that the outstanding checks are canceled and, 4) that new ones will be issued only if the members indicate to the LAA center that they want them.

37. In answer to the question whether dividends could be turned over to the National Foundation, it was ascertained that a resolution designating that the dividends are to be conveyed to the National Foundation would only hold until the following convention. After a discussion in which all members of the Executive Board took part in, it was decided that the matter be determined by the Convention.

38. The Secretary gave a report on the progress of the Pension Plan. He explained that the requirements of the U.S. Internal Revenue Service must be met before the plan is accepted. Letters were written to the IRS affirming that the necessary changes will be effected. The actuary pointed out that this is necessary for the protection of the individual pensioner under the plan.

On the motion by Dr. S. Biežis, which was seconded by Miss Miller, the executive board unanimously adopted the amendments proposed by the Internal Revenue Service.

39. After a discussion on the matter, on the motion by A. Budreckis, which was seconded by E. Mikuzis, the Executive Board unanimously adopted the following resolution:

RESOLUTION

Resolved:

That the members of the Executive Board of the Lithuanian Alliance of America shall constitute the trustees of the Pension Plan of the Lithuanian Alliance of America.

NAUJOS KNYGOS

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Antanas Baranauskas, The Forest of Anykščiai (Anykščių Šilelis). Lietuviškas tekstas su anglišku vertimu. Vertė Nadas Rastenis. Redagavo ir įvadą parašė J. Tininis. Antroji laida. Išleido "Lietuvių Dienos", 1970, 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Ca. 90029. 64 psl. Minkštais viršeliais kaina \$3.00 kietais \$4.00. Ilustruotas J. Kučminskio raizininiais.

A. Baranauskas yra žymiausias XIX a. lietuvių poetas. Savo kūrinio "Anykščių Šilelis" jis pasistatė sau amžiną paminklą. Pirmą kartą poema išspausdinta 1860 ir 1861 m. L. Ivinskio kalendoriuose. Iki šiol Lietuvoje ir užsienioose yra jo pasirodę daugiau kaip 10 laidų. Jis išverstas į lenkų, latvių, rusų, vokiečių kalbas. Vertimas anglų kalba drauge su lietuvišku tekstu pasirodė 1956 metais. Ši laida yra pataisyta. N. Rastenis yra pasižymėjęs klasikinės literatūros vertėjas į anglų kalbą - jis, šalia daugelio smulkių eilėraščių yra išvertęs K. Donelaičio "Metus", "Anykščių Šilelio" vertimas yra labai adekvatiškas originalui, nes vertėjas yra pats poetas, mokąs gerai lietuvių ir anglų kalbas.

Šis leidinys yra svarbus ne tik mūsų literatūros propagandai svetimuosiuose, bet ir gera priemonė susipažinti su mūsų klasika lietuviškajam jaunimui, kuris jau geriau moka angliškai, negu lietuviškai.

* DU SOVIETŲ BALETO artistai atsiskakė grįžti į Rusiją. Pirmą Leningrado baleto artistė Natalija Makarova, kuri buvo jau anksčiau pabėgusio baletmeisterio Nurejevo pagarsėjusio vakarų pasaulyje, partnerė, pareiškė jog nenori grįžti į Rusiją, o vėliau Mojsiejavo baleto artistas Aleksandras Filipovas pasekė jos pavyzdžiu. Negrįžtantieji artistai aiškina, kad juos slėgia nuolatinė šnipinėjimo atmosfera. Ypač išvykdami į užsienius artistai verčiami išdavinti vienas kitą ir pranešinti slaptiems agentams įtartinus savo draugų pasisakymus.

40. Atsižvelgdamas į teigiamus atsiliepimus į savo krivulę tuo reikalu, Prezidentas Dargis pasiūlė Nado Rastenio kandidatūrą į SLA garbės narius. S. Gegužiuvi įnešus, dr. Biežiui parėmus, Pild. Taryba vienbalsiai nutarė priimti Nado Rastenio kandidatūrą į garbės narius ir pasiūlyti jo pavardę Seimui patvirtinimui.

41. Sekretorius Budreckis perskaitė nusipelnusių ir užsitarnavusių narių sąrašą, kuris siūlomas pristatyti seimui. Apsvarčius narių kvalifikacijas, dr. Biežiui įnešus ir J. Mileriūtei parėmus, vienbalsiai nutarta už ypatingus nuopelnus pagerbti visus narius, kurie suminėti sąrašė.

42. Įnešus ir parėmus, buvo vienbalsiai nutarta suteikti sekretoriui \$ 100.00 atlyginimą už ypatingus uždavinius ryšium su SLA Seimo paruošimu.

43. Apsvarčius poseiminio Pild. Tarybos suvažiavimo klausimą įnešus, parėmus, vienbalsiai nutarta poseiminį suvažiavimą laikyti šiame pat viešbutyje.

44. Prezidentas Povilas Dargis priminė Pildomosios Tarybos narius, kad netrukus prasidės SLA 56-tas seimas. Jis palinkėjo visiems Pild. Tarybos nariams gero pasisekimo, tikėdamas, kad seimo metu, kaip ir anksčiau, Pildomosios Tarybos nariai nuosirdžiai bendradarbiaus.

Taip pat Prezidentas Dargis padėkojo visiems už jų rūpestingumą ir prisidėjimą prie svarbių reikalų svarstymo. Jis uždarė priešėiminį Pild. Tarybos suvažiavimą 2 val. popiet su supratimu, kad ypatingiems reikalams sesija dar gali būti sušaukta.

PAUL P. DARGIS, prezidentas

ALGIRDAS BUDRECKIS, sekretorius

THE FOREST OF ANYKŠCIAI

ANTANAS BARANAUSKAS
TRANSLATED BY NADAS RASTENIS

Hills stripped of timber, dales shorn of leaves,
In your old beauty who now believes?
Yesteryear's grandeur how did you spend?
Where is that solemn murmur of wind,
When the white woodland's rustling leaves
played,

And the tall pine trees in the wind swayed?
Where are the birds, that built their nests
here,

Whose happy warbling was sweet to hear?
Where are the beasts and animals brave:
Where are their lairs - cavern and cave?
Lo, all has vanished. Look, on the plain
But a few stunted pine trees remain.
Covered with bracke, dry twigs and sand,
The sun now scorches unfertile land,
Whose sorry aspect saddens the eye:
As a proud castle burnt by a spy,
As a large city ravished by war,
As a wide desert, seen from afar.

Viewing this wiid the eye was appalled,
The heart and soul were gaily enthralled;
The mind, awakened, moved to surmise.
Is this a wold or a Paradise?
Here all is beauty, all fresh and green.
All smells so sweet, and all is serene.
Each time you listen, rustling you hear,
In your heart feeling enchantment dear.

LITHUANIAN LINGUISTICS IN CHICAGO UNIVERSITY

The Alliance was the first organization to recognize and report the fact that the Chicago University in Illinois will institute a program of Lithuanian linguistics. Let us hope that Alliance members will follow up this announcement and become students in the field. There is a shortage of Lithuanistic scholars, even our Lithuanian schools "teacher shortage." Very little was done in attracting newer and younger teachers.

During the Alliance's last convention, there was a resolution passed to offer a scholarship to any student who made this field his - her course of study. One should take note of Dr. Biezis' paternal influence in setting up this scholarship.

BOSTON, MASS.

308 Kuopos narių dėmesiai.

Pranešu, kad mokesčius rinksiu So. Bostono Lietuvių Piliečių Klube šeštadienį, rugsėjo 26 dieną nuo 7 iki 9 val. vakare. Nariai prašomi atsinešti mokesčių knygeles.

Mokesčius taip pat rinksiu toje pat vietoje ti tuo pačiu laiku spalio 10 d., lapkričio 14 d. ir gruodžio 12 dieną.

Galite taip pat mokesčius siųsti tiesiog man arba sumokėti p. Antanui Andriulioniui.

P. Jančiauskas
Fin. Sekretorius

Tėvynė 7

As announced in Tėvynė, Dr. P. Jonikas will teach higher Lithuanian linguistics. The director of the department is Prof. E. Stanekiewicz. Dr. Jonikas held a press conference in which he went into detail what the course of studies will entail and its meaning to our present day Lithuanian youth. Lithuanian students are urged to take up this course of study.

Lithuanian Foundation

* CHARLES LINDBERGH, pirmasis perskridęs Atlantą, kaip žinia buvo priešingas Amerikos įsivėlimui į karą ir dėl to nesutarė su prezidentu Rooseveltu. Dabar jis iš naujo pareiškė, kad Amerika Antrąjį pasaulinį karą pralaimėjo. Šią savo nuomonę jis išdėstė savo naujoje knygoje. Lindbergas sielojasi, kad po šio karo vakarietiškoji civilizacija neteko savo įtakos žmonėms, o jos likimas atsidūrė dideliame pavojuje.

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

Rugsėjo 5, 1970

STASYS JOWALL, 41 kp., Lawrence, Mass., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 6, 1936 m., mirė sausio 27, 1970 m. Velionio apdrauda išmokėta žmonai, Anna Jowall.

JONAS SVINGILAS, 326 kp., Bristol, Conn., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 7, 1926 m., mirė liepos 27, 1970 m. Velionio apdrauda išmokėta dukterei, Albina S. Breault.

Viso \$407.00

Rugsėjo 12, 1970

STASYS VISNIAUSKAS, 38 kp., Brooklyn, N.Y., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 2, 1917 m., mirė birželio 27, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionio vaikams, Stefanija Vavinskienei ir Peter Visoger.

ROBERTAS KURAPKA, 50 kp., Binghamton N.Y., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 5, 1924 m., mirė rugsėjo 1, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionio žmonai, Marė Kurapka.

MARIE ANNA CAHN, 134 kp., Chicago, Ill. gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 3, 1949 m., mirė liepos 26, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionės giminaiti, Josephine B. Miller.

STASĖ PRANENAS, 352 kp., Detroit, Mich., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 4, 1950 m., mirė liepos 9, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionės dukterei, Irenai Pranenas - Buhagiar.

Viso \$2,879.00

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso \$91,554.00

IŠMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

Rugsėjo, 5, 1970

Nijolė M. Bematavicius, 301 kp., Cicero, Ill.

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso \$47,043.00

IŠMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

Rugpiūčio 22, 1970

Ina M. Taylor, 352 kp., Detroit, Mich.
Dangerutis Aukstikalnis, 328 kp., Jamaica Plain, Mass.
Rima Aukstikalnytė, 352 kp., Jamaica Plain, Mass.

Viso \$1,500.00

Rugpiūčio 29, 1970

Vladas Lisauskas, 38 kp., Brooklyn, N.Y.

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso \$46,043.00

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

Rugsėjo 22, 1970

Z. Laucaitienė, 62 kp., Lorain, Ohio sirgo 5 sav., 4 d. \$18.76

J. Miller, 64 kp., Baltimore, Md., sirgo 11 sav., 6 d. \$54.75

P. Miliauskas, 90 kp., Bridgeville, Pa., sirgo 11 sav. 6 d., ... \$91.52

J. Milius, 238 kp., Chicago, Ill. sirgo 5 sav. 2 d. \$24.00

P. Roglis, 293 kp., Vilsonville, Ill. sirgo 4 sav. 4 d. \$29.50

A. Kushner, 299 kp., Rumford, Me. sirgo 5 sav. 6 d. \$18.26

Viso \$236.79

Rugpiūčio 29, 1970

P. Petrukonis, 7 kp., Pittston, Pa. sirgo 11 sav., 6 d. \$56.25

O. Sirvinskienė, 77 kp., Rockford, Ill. sirgo 12 sav. \$56.26

A. Kassly, 88 kp., E. St. Louis, Ill. sirgo 12 sav. \$36.75

P. Kirslis, 194 kp., Roxbury, Mass. sirgo 7 sav. 6 d. \$44.50

Viso \$193.76

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso \$8,529.18

Tėvynė

SUSILINKIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

63 metai Nr. 30
1970 m. September-Rugsėjo 2

* DR. M. IR A. ŽEMAIČIAI, o taip pat ir O. IR J. ZUBAVIČIAI išvyko į Australiją, kur Canberros mieste dalyvaus anesteziologijos kongrese. Šios kelionės metu jie planuoja aplankyti Naująją Zelandiją, Tahiti, Japoniją.

* LIETUVOS ATSIMINIMŲ radio programos piknikai sutraukia nepaprastai daug publikos. Paskutiniame šio sezono piknike rugsėjo 13 d. programoje dalyvavo "Žibuoklių" oktetas, kuriam vadovauja Liudas Stukas.

* VYTAUTO STROLIOS vadovaujamas vyrų choras Brooklyne jau rengiasi naujam sezonui ir savo repeticijas atlieka 361 Highland Blvd. patalpose.

* ELENA KEPALAITĖ, išraiškos sokio balerina, o taip pat skulptorė lapkričio mėn. Manhattene, Phoenix galerijoje rengia savo kurinių parodą.

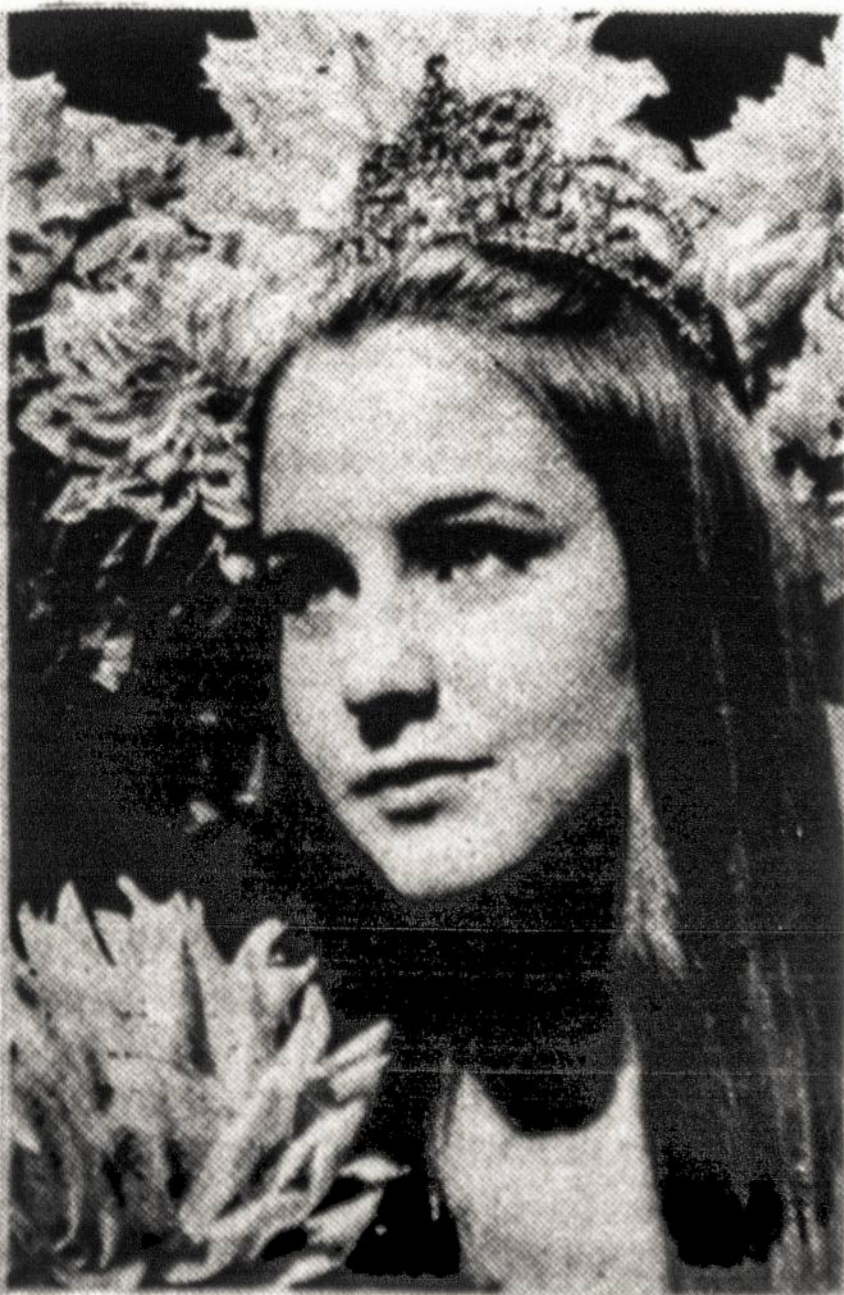
* BALFO SEIMAS ŠIEMET įvyks Boston, Mass. lapkričio - November 27-29 dienomis. Šiame seime sumatoma svarstyti klausimą, kaip sušelpiti neturtingus studentus.

* LIETUVIŠKOS RADIO programos anglų kalba pastoviai veikia ir girdimos per Seton Hall universiteto radio stotį kiekvieną pirmadienį nuo 8:05 iki 9:00 vakaro. Bangos- WSOU (FM 89.5 meg. C.) Jau septynetą metų šiai programai vadovauja Jokubas Stukas.

* KENTO universitete nuo šių mokslo metų pradeda lektoriaus darbą Mindaugas Matulionis, kurs geografijos magistro laipsnį gavo Buffalo universitete.

* SAULĖ JAUTOKAITĖ pakviesta į Lietuvos Muzikologijos archyvą vicekuratorės pareigoms. Ji dirbs mirusio kompozitoriaus J. Bertulio darbą.

* BIRUTĖ BARAUSKIENĖ iš Detroito laimėjo kepinimo konkursą, kurį rengia kiekvienais metais laikraštis Detroit News.

Marytė Pudgaitė išrinkta jurginų karalaitė. Tai žavus titulas, Lietuvoje jurginai mylimi.

* LIETUVIŲ TEISININKŲ sąjunga Chicagoje minėjo savo 40 metų sukaktuves. Šios sąjungos steigėjų tarpe yra buvęs teisėjas Jonas Zuris.

* EDUARDAS RYLIŠKIS Buenos Aires mieste įsteigė stambiają elektros reikmenų parduotuvę.

* JONAS BUDRECKAS atliko vėžio ligos tyrinėjimo srityje pažymėtus darbus, kuriuos aprašė Sao Paulo laikraštis. Pagal savo profesiją J. Budreckas esąs agronomas, bet jis turi savo laboratoriją ir ten atlieka sėkmingus tyrinėjimus, kurie atkreipė specialistų dėmesį.

* LIETUVIAI SOCIALDEMOKRATAI Anglijoje yra tur būt veikliausi, nes jie kasmet sukviečia suvažiavimus. Šiomet toks suvažiavimas įvyko Manchesterije. Iš Londono atvykęs visuomenės veikėjas J. Vilčinskas padarė platų pranešimą apie tarptautinę būklę ir lietuvių politinių srovių uždavinius.

* LIETUVIŲ SKAUTŲ stovykloje Londone dalyvavo 74 skautai, jų tarpe buvo du iš Amerikos ir taip pat iš Prancūzijos bei Vak. Vokietijos.

* ANTANO MIŠKINIO du tomų poezijos išleisti Vilniuje. Čia sudėti kūrinių iš anksčiau poeto išleistų knygų, kaip "Žalioji Kaimas", "Keturi Miestai", "Gulbė Karaliaus Patis" ir kt.

SOVIETUOSE PERSEKIOJAMI RAŠYTOJAI

Natalija Garbanevskaja, poetė ir artima bendradarbė su jau nubaustais rusų rašytojais Ginsburgu ir Galanskova, padėta į beprotnamį. Ji kaltinama tuo, kad savo laiku demonstravo prieš rusų įsiveržimą į Čekoslovakiją, o taip pat už tai, kad ji paskelbė ir savarankiai platino savo rašinius apie nubaustus rusų rašytojus, kur pavaižduoti jų kentėjimai ir nežmoniškos gyvenimo sąlygos. Jau buvo paskelbta, kad Gorbanevskaja bus teisiamą. Bet Maskvos valdžia pakeitė savo nusistatymą ir tiesiog be jokio teismo jauną poetę pasiuntė į beprotnamį nenurodyto termino gydymui. Galanskova irgi kaltinama, kad ji bendradarbiauja pagarsėjusiam slaptame leidinyje "Cronikoje", kur suteikiamos žinios apie visus sovietų inteligentus, kurie gauna bausmes ir sėdi arba kalėjime arba beprotnamyje.

* ALGIS MAKAITIS, Bostono šachmatų varžybose išėjo į pirmą vietą.

BOSTON, MASS.

Lietuvių visuomenė rengia Tautos šventės ir Lietuvos steigiamojo seimo 50 m. minėjimą, rugsėjo 20 d. 3 val. p.p. Lietuvių Klubo Auditorijoje So. Bostone. Kalbės prel. Jonas Balkūnas, iš New Yorko. Dainuos ir solo B. Povilavičius ir lietuvių parapijos choras vadovaujamas muz. J. Kačinsko. Lietuvių visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti šioje šventėje.

THIS PHOTOGRAPH MAY BE REPRODUCED FOR PHILATELIC, EDUCATIONAL, HISTORICAL AND NEWSWORTHY PURPOSES. IT MAY NOT BE USED FOR ADVERTISING PURPOSES, EXCEPT PHILATELIC ADVERTISING.

GREAT NORTHWEST 1820 FORT SNELLING 1970

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS IR GERIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: Chicagoje ir priemiestuose metams - \$20.00, pusė metų - \$11.00, trims mėnesiams - \$6.00, vienam mėnesiui - \$2.00. Kitose JAV vietose metams - \$18.00, pusė metų - \$10.00, trims mėnesiams - \$5.00, vienam mėnesiui - \$1.75. Kanadoje metams - \$20.00, pusė metų - \$11.00, vienam mėnesiui - \$2.00. Užsienioose metams - \$21.00, pusė metų - \$11.00, vienam mėnesiui - \$2.50.

NAUJIENAS gaukite, jei pasiųsite čekį, arba Money Order tokiu adresu:

1739 S. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KELEIVIS

LITHUANIAN WEEKLY

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 66-asis metus. Jį vieni geria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti.

Keleivis duoda ir teisiųjų patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$6.00.

Keleivio Administracijoj gaunamas 1970 metų kalendorius, kainas \$ 1.00

KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

DIRVA

TAUTINĖS
MINTIES
LAIKRAŠTIS

Isteigtas 1915

6907 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO, 44103

Gausiai iliustruotas laikraštis, einas 2 kartus į savaitę Trečiadieniais ir penktadieniais

Prenumeratos kaina metams—\$13.00, pusė metų—\$7.00, Susipažinimui—2 savaites siunčiame nemokamai

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

NELAIMĖS VALANDOJE
SAUKITE:
STagg 2-5043

Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS
Funeral Home

AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
Notary Public

680 Grand Street
Brooklyn, N. Y. 11211

SHALINS
(SHALINSKAS)
Funeral Home

84-02 Jamaica Ave.
prie Forest P'way stoties
WOODHAVEN, N.Y. 11421

Garbingai aptarnauja
laidotuviams
Koplyčios nemokamai
visose miesto dalyse

F. W. SHALINS ir
J. B. SHALINS

Tėvynė 8,